

Tisková zpráva

Politická kultura veřejně činných lidí – duben 2018

- ⊙ Nejlépe česká veřejnost hodnotí politickou kulturu představitelů místních samospráv, nejhůře jsou v tomto ohledu hodnoceni politici TOP 09 a poslanci.
- ⊙ V porovnání s loňským výzkumem z března 2017 se zlepšilo hodnocení politické kultury představitelů krajských samospráv, senátorů, politiků ODS, TOP 09 a KSČM.
- ⊙ Určité zhoršení bylo naopak zaznamenáno v případě politiků ČSSD.

Zpracovala:
Naděžda Čadová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Tel.: 210 310 588; email: nadezda.cadova@soc.cas.cz

⊙ V dubnu Centrum pro výzkum veřejného mínění zjišťovalo, jak obyvatelé ČR hodnotí politickou kulturu veřejně činných lidí, tedy to, jak mezi sebou jednají, jak na veřejnosti vystupují a jak informují o problémech¹.

Tabulka 1: Politická kultura veřejně činných lidí (%)

	velmi dobrá	spíše dobrá	spíše špatná	velmi špatná	neví	+/-
představitelé místních (obecních) samospráv	8	49	25	8	10	57/33
politici Pirátů	7	36	25	19	13	43/44
představitelé krajských samospráv	2	40	26	8	24	42/34
politici ANO	7	33	32	18	10	40/50
politici KSČM	5	32	31	19	13	37/50
politici STAN	4	31	27	19	19	35/46
senátoři	3	31	40	16	10	34/56
politici KDU-ČSL	4	29	33	20	14	33/53
politici ODS	4	28	34	23	11	32/57
členové vlády	2	29	45	18	6	31/63
politici ČSSD	3	27	41	19	10	30/60
politici SPD	4	25	32	25	14	29/57
politici TOP 09	2	21	32	32	13	23/64
poslanci	1	18	51	24	6	19/75

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 7. - 19. 4. 2018, 1115 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor. Položky seřazeny sestupně dle kladného hodnocení (součet variant velmi dobrá + spíše dobrá).

Výsledky zachycené v tabulce 1 ukazují, že relativně nejlépe ze skupin zařazených do výzkumu v současnosti lidé hodnotí představitele místních (obecních) samospráv, když v jejich případě nadpoloviční většina (57 %) dotázaných soudí, že jejich politická kultura je dobrá, zatímco opačný názor zastává třetina (33 %) veřejnosti. Převaha kladného hodnocení je ještě patrná v případě představitelů krajských samospráv (42 % dobrá, 34 % špatná). Přibližně vyrovnané podíly kladných i záporných vyjádření jsme zaznamenali u politiků Pirátů, když 43 % dotázaných zhodnotilo jejich politickou kulturu jako dobrou a 44 % jako špatnou.

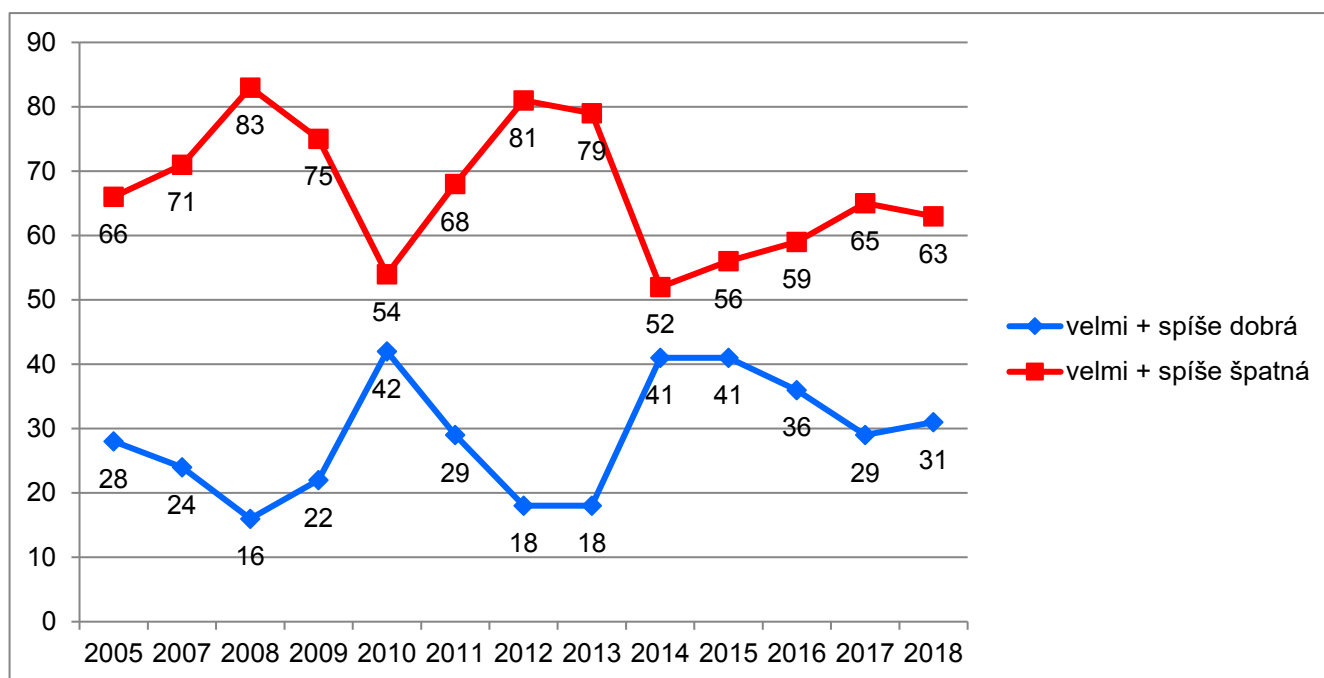
U všech dalších hodnocených skupin pak už negativní hodnocení jejich politické kultury převažuje nad hodnocením kladným. Relativně nejlépe z nich je hodnocena politická kultura v případě politiků ANO (40 % dobrá, 50 % špatná), politiků KSČM (37 % dobrá, 50 % špatná) a politiků STAN (36 % dobrá, 46 % špatná), u nichž se převis negativního

¹ Otázka: „Zajímalo by nás, co si myslíte o politické kultuře veřejně činných lidí, tedy o tom, jak mezi sebou jednají, jak na veřejnosti vystupují a informují o problémech. Jaká je podle Vás politická kultura a) členů vlády, b) poslanců, c) senátorů, d) představitelů krajské samosprávy, e) představitelů místní (obecní) samosprávy, f) politiků ANO, g) politiků ČSSD, h) politiků KDU-ČSL, i) politiků KSČM, j) politiků ODS, o) politiků Pirátů, k) politiků SPD, p) politiků STAN, l) politiků TOP09.“

hodnocení pohyboval kolem 10 procentních bodů. Rozdíl na úrovni zhruba 20 procentních bodů ve prospěch negativních vyjádření jsme zaznamenali v případě senátorů (34 % dobrá, 56 % špatná) a politiků KDU-ČSL (33 % dobrá, 53 % špatná), rozdíl 25 procentních bodů pak u politiků ODS (32 % dobrá, 57 % špatná). Ještě o něco hůře pak česká veřejnost ohodnotila politickou kulturu členů vlády (31 % dobrá, 63 % špatná), politiků ČSSD (30 % dobrá, 60 % špatná) a politiků SPD (29 % dobrá, 57 % špatná), kde se rozdíl mezi kladným a záporným hodnocením pohyboval kolem úrovně 30 procentních bodů. Relativně nejhůře byla hodnocena politická kultura politiků TOP 09 (23 % dobrá, 64 % špatná) a poslanců (19 % dobrá, 75 % špatná).

Jak ukazují grafy 1a až 1l v porovnání s předchozím výzkumem z března 2017 se výrazně zlepšilo hodnocení politické kultury představitelů krajských samospráv (zvýšení pozitivního hodnocení o 9 procentních bodů, snížení negativního o 6 p.b.), politiků ODS (zvýšení pozitivního hodnocení o 9 p.b., snížení negativního o 5 p.b.), senátorů (zvýšení pozitivního hodnocení o 7 p.b., snížení negativního o 5 p.b.), politiků TOP 09 (zvýšení pozitivního hodnocení o 6 p.b., snížení negativního o 5 p.b.) a politiků KSČM (zvýšení pozitivního hodnocení o 5 p.b.). Určité zhoršení bylo naopak zaznamenáno v případě politiků ČSSD (zvýšení negativního hodnocení o 4 p.b.). V případě politiků SPD jsme během uplynulých dvou let zaznamenali jak nárůst důvěry (o 7 procentních bodů), tak i výraznější nárůst nedůvěry (o 21 p.b.), který byl provázen poklesem kategorie „nevím“.

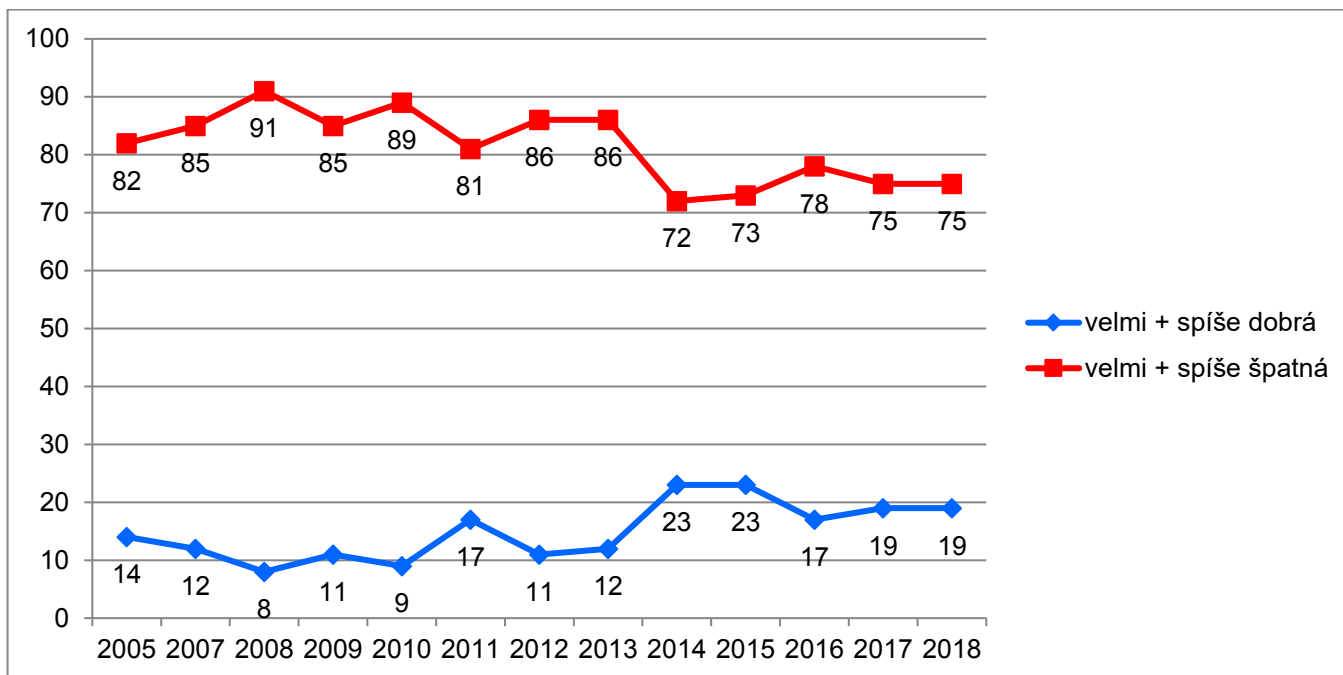
Graf 1a: Politická kultura veřejně činných lidí - členové vlády (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

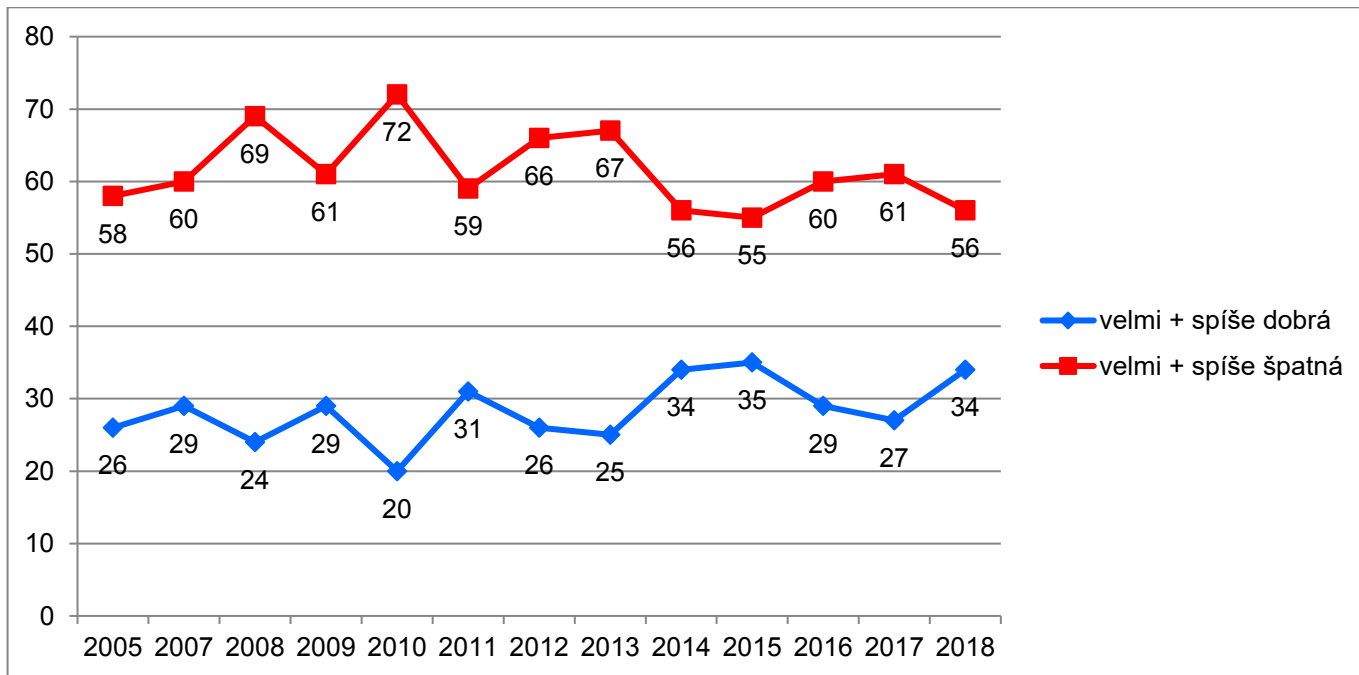
Graf 1b: Politická kultura veřejně činných lidí - poslanci (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

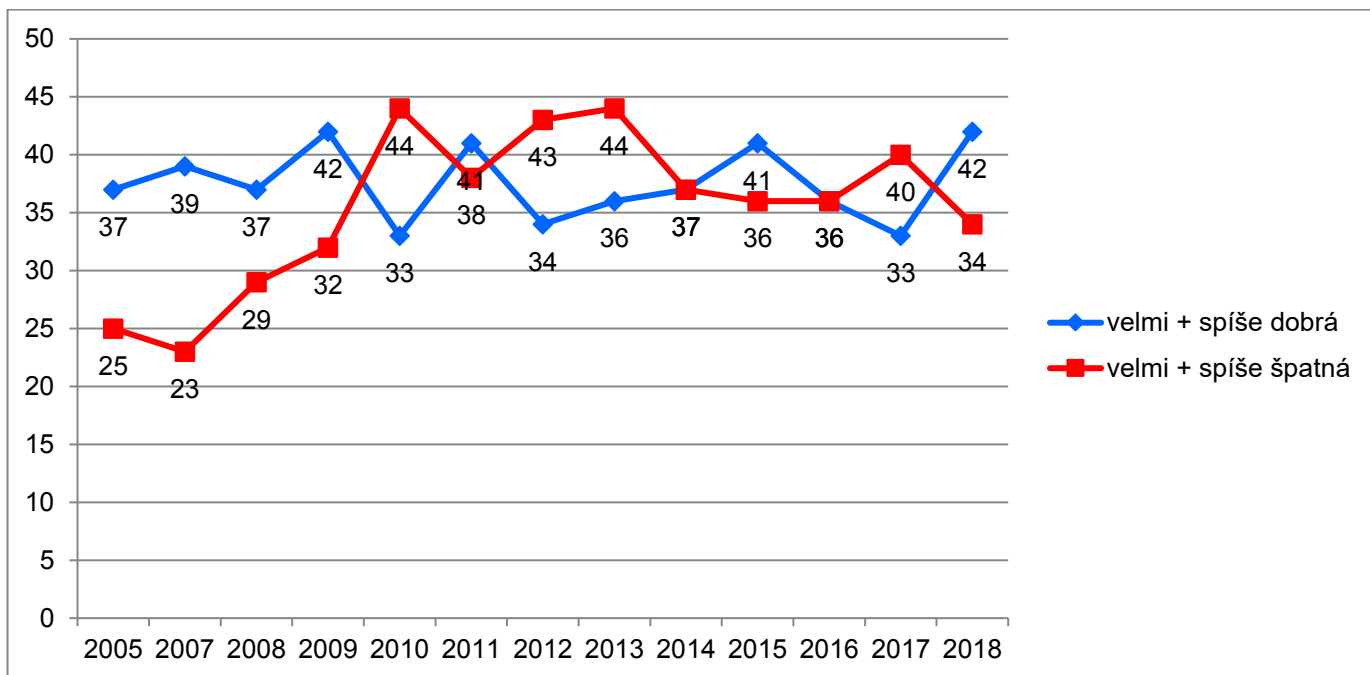
Graf 1c: Politická kultura veřejně činných lidí - senátoři (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

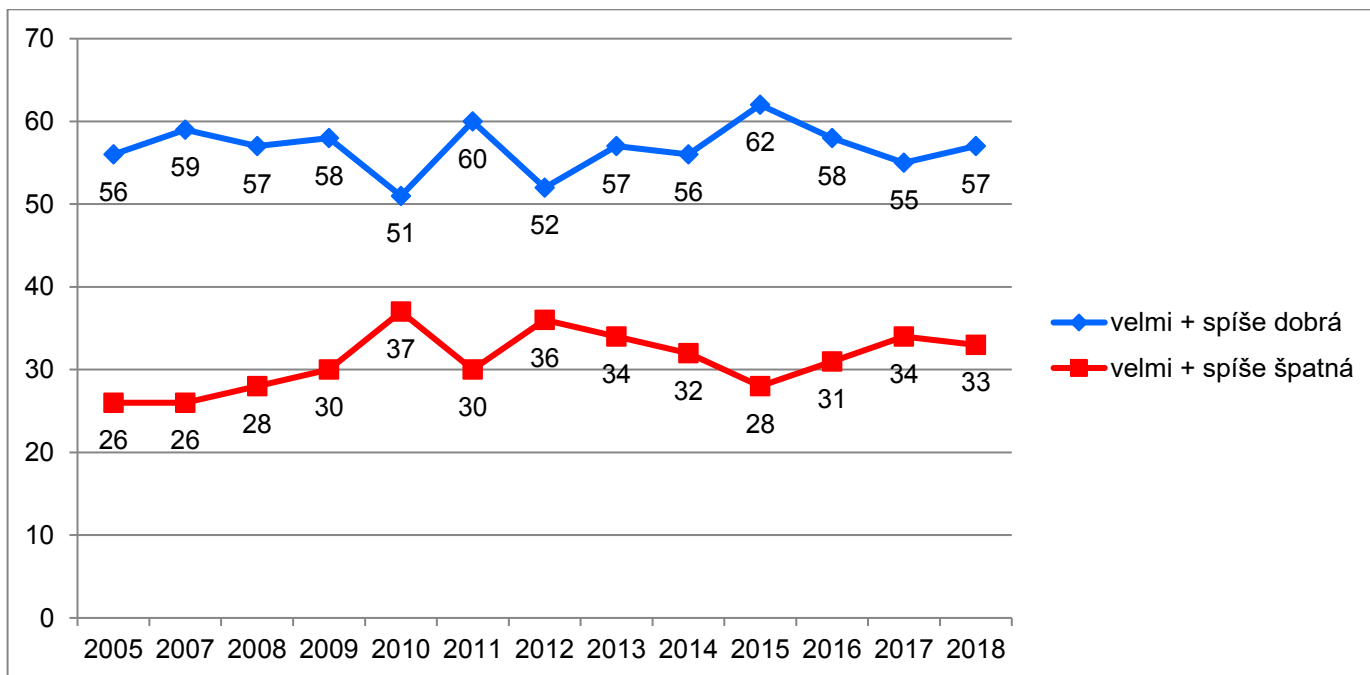
Graf 1d: Politická kultura veřejně činných lidí - představitelé krajských samospráv (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

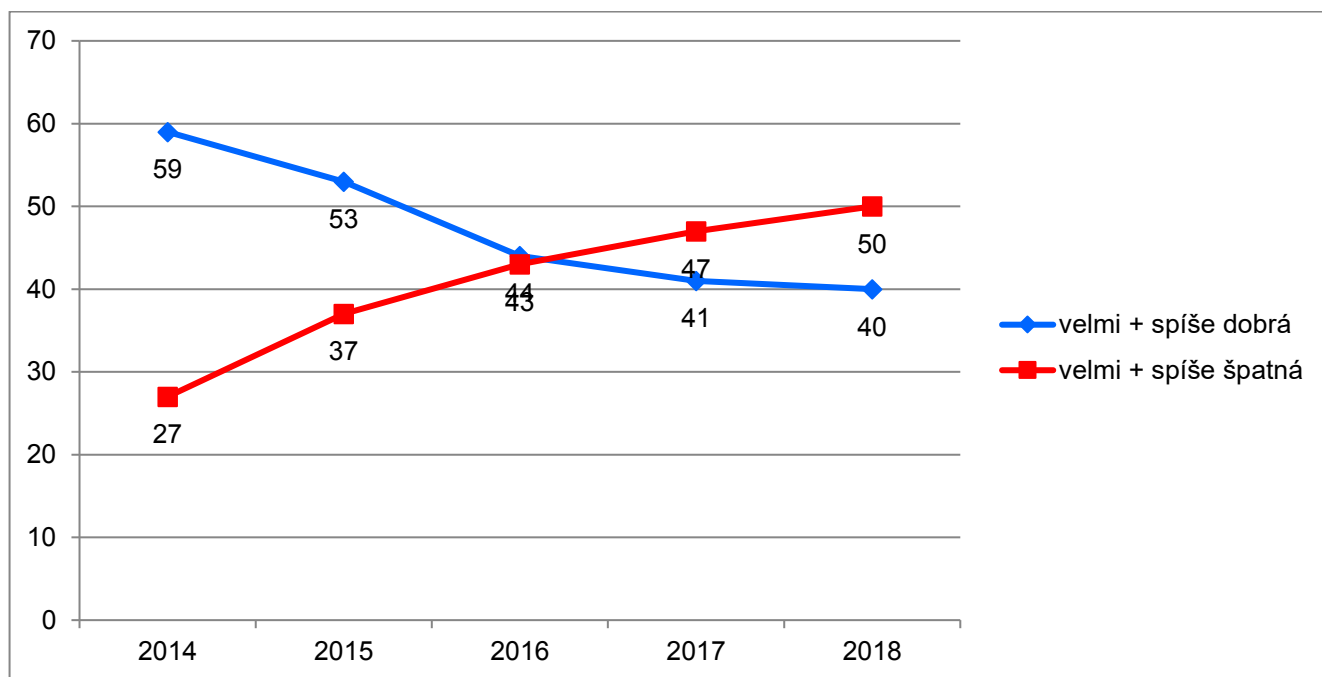
Graf 1e: Politická kultura veřejně činných lidí - představitelé místních samospráv (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

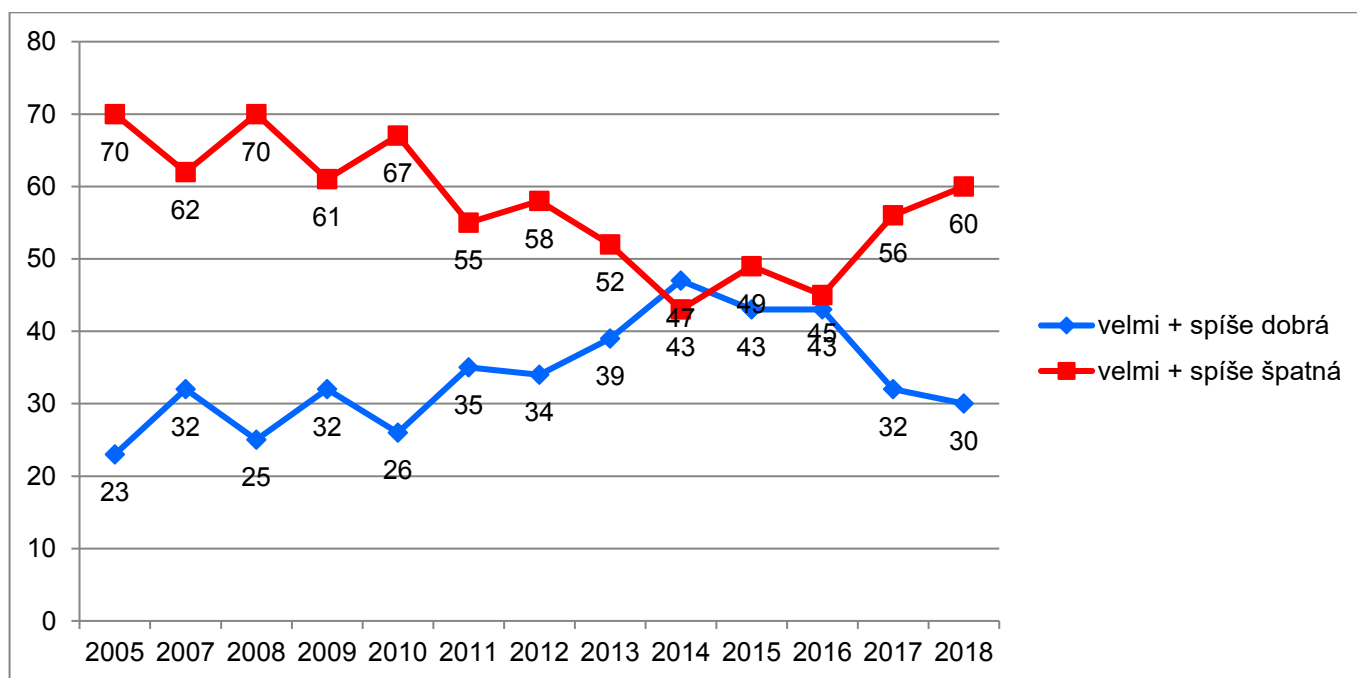
Graf 1f: Politická kultura veřejně činných lidí - politici ANO (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

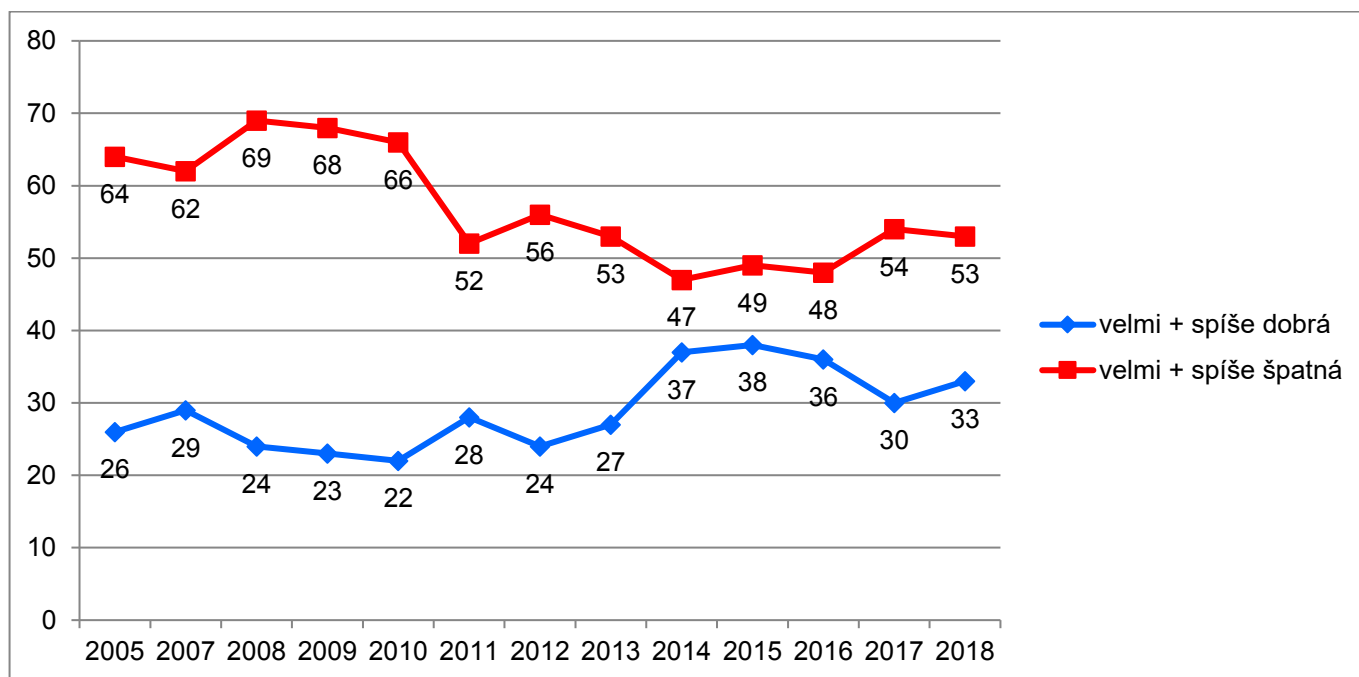
Graf 1g: Politická kultura veřejně činných lidí - politici ČSSD (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

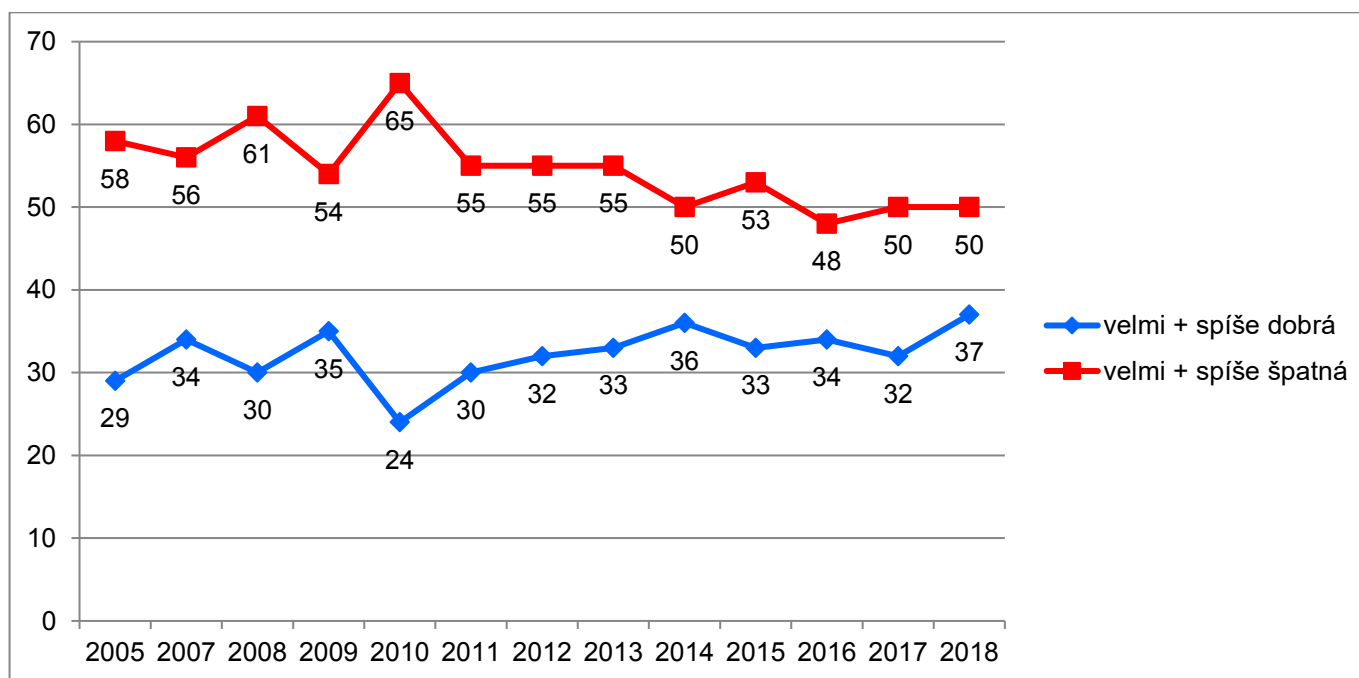
Graf 1h: Politická kultura veřejně činných lidí - politici KDU-ČSL (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

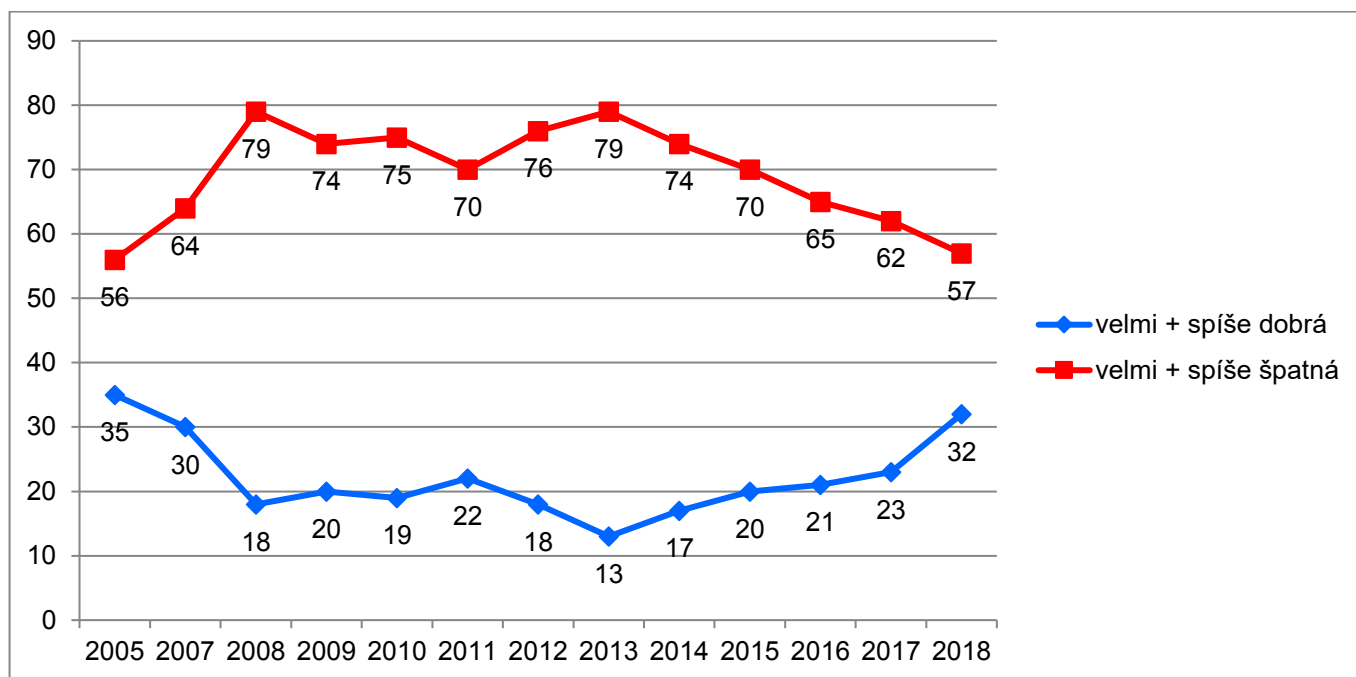
Graf 1i: Politická kultura veřejně činných lidí - politici KSČM (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

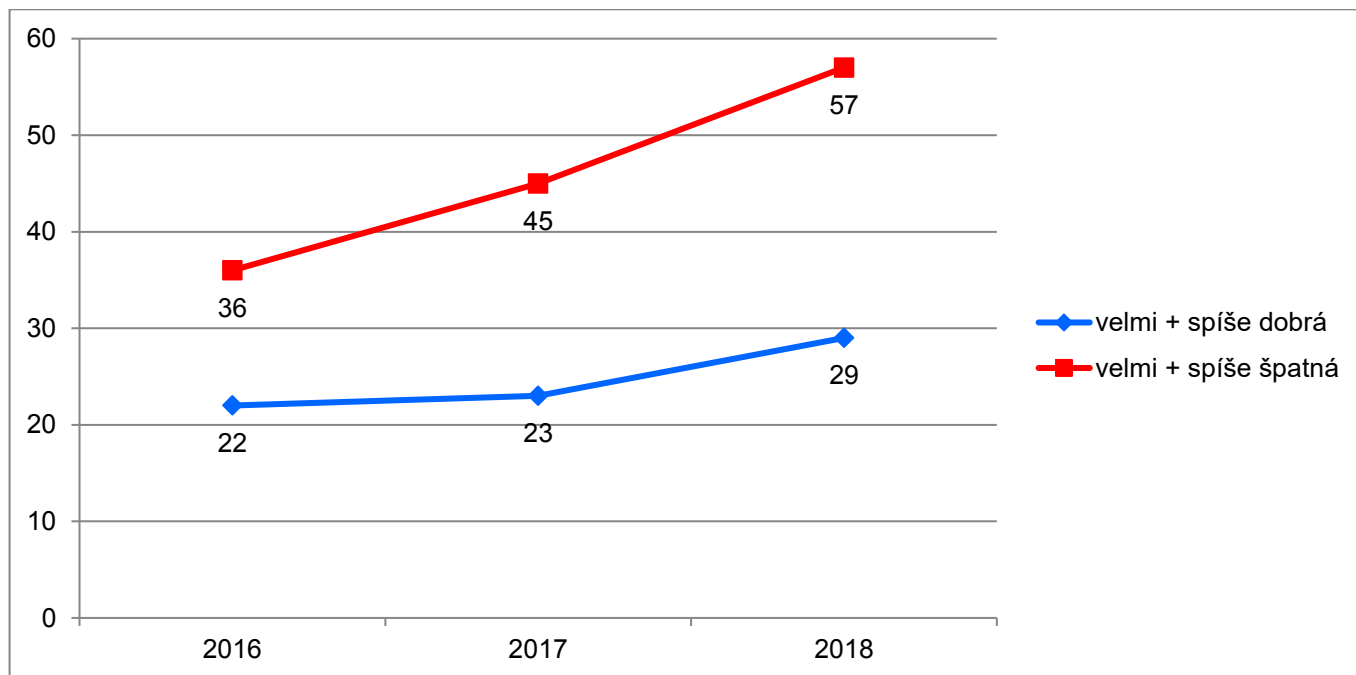
Graf 1j: Politická kultura veřejně činných lidí - politici ODS (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

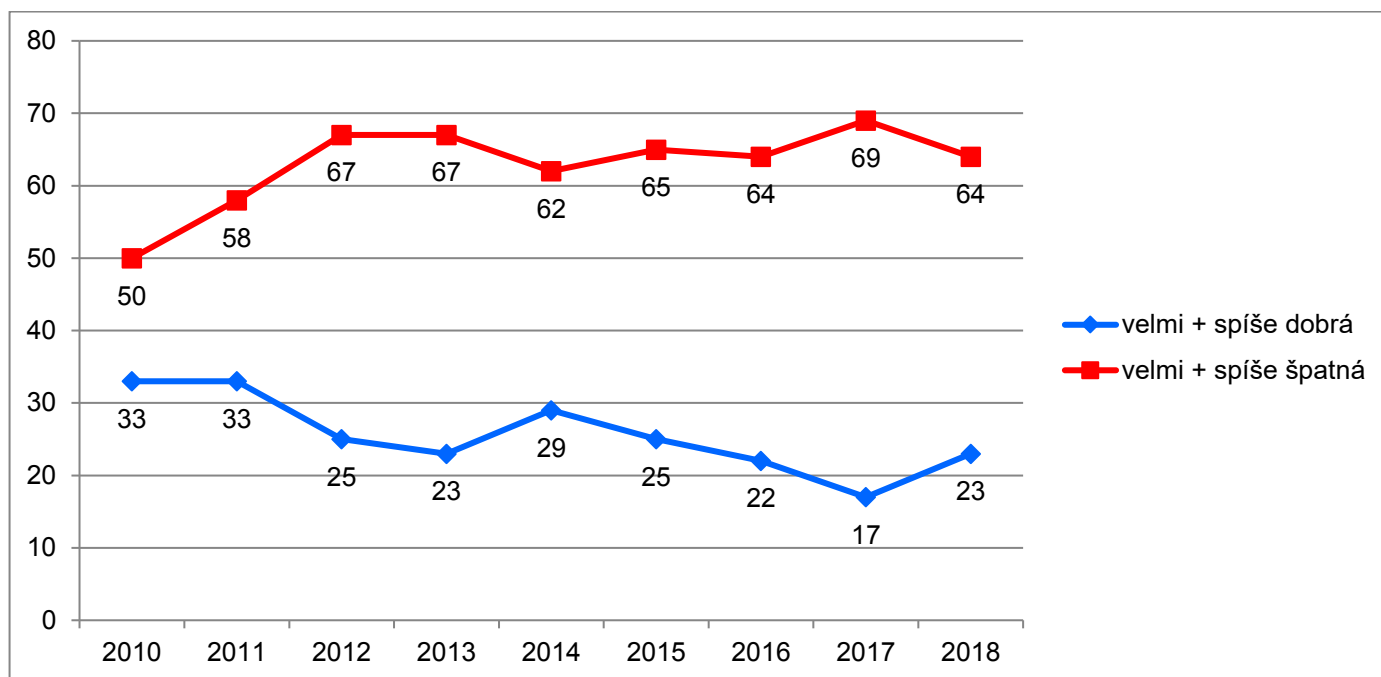
Graf 1k: Politická kultura veřejně činných lidí - politici SPD (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 11: Politická kultura veřejně činných lidí - politici TOP 09 (%)

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Podrobnější analýza ukázala, že stoupenci jednotlivých politických stran výrazně lépe hodnotí politiky ze stran, které sami preferují. Kromě toho voliči ANO relativně příznivěji hodnotili i politickou kulturu členů vlády, představitelů krajských i místních samospráv, politiků KSČM a SPD. U voličů TOP 09 se častěji objevilo příznivé hodnocení politické kultury poslanců a senátorů, politiků ČSSD, KDU-ČSL, ODS, Pirátů a STAN. Voliči ODS se pak pozitivněji vyjádřili o politické kultuře senátorů a politiků KDU-ČSL, TOP 09, Pirátů a STAN. Voliči KDU-ČSL lépe hodnotí politickou kulturu senátorů, představitelů krajských i místních samospráv a politiků STAN. Dále voliči ČSSD a KSČM příznivěji hodnotili politiky ANO, voliči SPD pak rovněž politiky ANO a také politiky KSČM. Voliči STAN pozitivněji hodnotí politickou kulturu představitelů místních samospráv a politiků TOP 09. Dotázaní s deklarovanou dobrou životní úrovní vlastní domácnosti uváděli příznivější hodnocení politické kultury politiků KDU-ČSL, ODS, Pirátů, STAN a TOP 09.

Z hlediska věku vidíme, že nejmladší věková kategorie od 15 do 29 let se pozitivněji vyjadřovala o politické kultuře poslanců a politiků Pirátů a TOP 09, dotázaní ve věku 30 až 44 let lépe hodnotili politickou kulturu Pirátů a u lidí starší 45 let se častěji objevilo příznivé hodnocení politické kultury politiků KSČM. Absolventi středních škol bez maturity či učilišť lépe hodnotí politickou kulturu politiků SPD, lidé se středním vzděláním s maturitou příznivěji posuzovali politiky ODS, TOP 09 a Pirátů a absolventi vysokých škol uváděli častěji kladné hodnocení u politiků ODS, Pirátů, TOP 09 a STAN.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v18-04</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. - 19. 4. 2018</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1115</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>231</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PS.17</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>ps180524</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>24. května 2018</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
